

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 203 1 augustus 2023

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk (zuid), Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Nummer 204 komt op 8 augustus uit.

We vragen nieuwe leden waarom ze het belangrijk / leuk vinden om lid te zijn van Natuurlijk Delfland. Dit is het antwoord van Robert:

Beste leden van natuurlijk Delfland. Mijn naam is Robert Tieman en ik ben woonachtig in Rotterdam en werkzaam bij het Hoogheemraadschap van Delfland. Ik ben van mening dat je dient te weten waar je over spreekt en wil mijn kennis op het spreekwoordelijke 'peil' houden om de wereld een beetje beter achter te laten dan waarin je hem aangetroffen hebt. Mijn eerste activiteit was een ecologische wandeltocht door de TU Delftwijk daar heb ik ook deze foto genomen. Wellicht tot ziens op één van de toekomstige activiteiten.

Jaarthema 2023: Biodiversiteit

Dit jaar staat in het teken van biodiversiteit. Wij hanteren hierbij o.a. het Soort van het Seizoen Soort van het seizoen, juli – september: zweefvliegen

Kijk uit naar deze insecten.

Fotografeer deze, vermeld de bloem of plant waar ze op zitten en stuur ze op naar

natuurlijkdelfland@knnv.nl

Lees de informatiebrief [klik hier](#)

Jaarthema 2023: Biodiversiteit

28/7, **snorzweefvlieg**, Jos Bolte

28/7, **snorzweefvlieg**, Jos Bolte

Soort van het seizoen, nieuwe zoekkaart zweefvliegen EIS, Huub van 't Hart

EIS heeft een nieuwe, prachtige zoekkaart voor zweefvliegen uitgebracht.

Gratis downloaden: [klik hier](#)

Vanaf week 14 zijn de reuzenberenklauwbrigades op pad:

De diverse RBB's rukken weer uit, geef je op via natuurlijkdelfland@knnv.nl

Delft:	Abtswoudse Bos West,	maandagavond
Delft:	Abtswoudse Bos Midden,	zaterdagmiddag
Delft:	Abtswoudse Bos Oost,	overdag door de week, wisselend
Delft:	TU wijk,	overdag door de week
Rijswijk:	Wilhelminapark,	dinsdagavond
Pijnacker:	Bieslandse Bos,	woensdagavond
Pijnacker:	Tolhek,	woensdagavond

De meeste groepen hebben vakantie. De data gaan via de groepsapp.

Commissieleden Hoogheemraadschap van Delfland gezocht

De fractie Natuurterreinen zoekt Commissieleden, deze fractie vertegenwoordigt de waterbehandeling van o.a. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Het gaat om drie commissies die Hoogheemraadschap van Delfland heeft: 1) Waterkwantiteit en Waterkwaliteit, 2) Waterveiligheid en Waterketen en 3) Bestuur, Financiën en Organisatie.

Zesmaal per jaar vergaderen op doordeweekse avond. Tijdsinvestering 12 dagen per jaar inclusief excursies etc. Kostenvergoeding 150 euro per vergadering.

Meer weten? [Klik hier](#)

Meldt je aan bij natuurlijkdelfland@knnv.nl, wij kunnen je ondersteunen vanuit ons Team Water en Team Wissen.

Kustvisie Westland, enquête en website

De gemeente Westland is een Kustvisie aan het samenstellen. Wens je mee te denken over de Kustvisie of heb je niet de kans gehad je mening te delen? Vul dan de [enquête](#) over de Kustvisie in. De resultaten worden meegenomen in de definitieve versie, [klik hier](#).

Via deze [website](#) kun je op de hoogte blijven van het proces van de Kustvisie.

1 augustus, 10.00 – 12.00 uur, natuurcafé Insecten, Melarium, Delft

In een natuurcafé ontmoeten natuurliefhebbers elkaar om ervaringen uit te wisselen. Dit keer is het thema insecten. De toegang is gratis.

Het Melarium is te bereiken via de Thijssesweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijssesweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium

1 augustus, 19.00 tot donker, Paddenstoelen

Het doel van het team Paddenstoelen is onderzoek, educatie en bescherming van paddenstoelen.

Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist.

Contactpersoon: André Jongeling; paddenstoelen@delfland.knnv.nl

3 augustus, 12.00 –15.00 uur, Wat zweeft daar? Melarium, Delft

Dit evenement vindt plaats in het natuurcentrum Het Melarium; een vakantie activiteit voor gezinnen en mensen die de natuur van diverse kanten willen ervaren.

De deelnemers leren vliegers te maken en op te laten; zij kunnen deelnemen aan een wedstrijd: welk papieren zweefvliegtuig zweeft het verst. Eerst wordt eerst geleerd hoe je deze vouwt; vanaf het dakterras worden de vliegtuigjes losgelaten. Eigen vouwmethodes zijn ook toegelaten.

Er zal een mobiele speurtocht uitgezet met het thema Zweefvliegen, want deze insecten zijn rond het Melarium aanwezig. Als afsluiting zullen diverse gedichten over zweven worden voorgelezen; deze kunnen bemoedigen of gewoon even een glimlach bezorgen.

De nodige materialen zijn aanwezig. De aanleiding is het jaarthema Biodiversiteit en het Soort van het seizoen: zweefvliegen. Deze groep insecten staat centraal in de maanden juli, augustus en september.

Gezien de hoeveelheid materialen die aanwezig moet zijn is aanmelden verplicht via medewerkernatuurlijkdelfland@gmail.com; de deelname is gratis.

Er wordt wat gezweefd in de natuur; in de natuur ziet zweven er heel mooi uit. Mensen houden ook van zweven.

Het Melarium is te bereiken via de Thijssesweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijssesweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minutenlopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium

3 augustus, 20.00 –21.30 uur, Bomen, Melarium, Delft

Verzamelen, Het Melarium Het doel van het team Bomen is onderzoek, educatie en bescherming van Bomen. Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wél verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd

deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Het Melarium is te bereiken via de Thijsseseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium

6 augustus, 13.00 –15.00, Ecologische wandeling TU-wijk, Delft

We gaan kijken wat er ecologisch gezien te doen is in de TU-wijk. Tijdens de wandeling wordt de vraag beantwoord: Wat is er ecologisch gezien te doen in de TU-wijk. Belangstellenden worden uitgenodigd om hier aan deel te nemen. Er kunnen 20 personen aan deze gratis excursie meedoen. Opgave is verplicht via medewerkernatuurlijkdelfland@gmail.com. Na aanmelding volgt de startplaats.

6 augustus, sluiting kopij Veldbericht.

Stuur je bijdrage tekst en foto's op aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

Tuintip

Droog nu alvast je kruiden voor de herfst/winter (zonder stroom). De zomer is een periode van overvloed en waarin je kruiden kunt verzamelen om te drogen voor je thee en gerechten. Natuurlijk wel op een duurzame manier zonder stroom e.d.

Kruidenbundeltjes maken is leuk, makkelijk en de meest duurzame manier.

Oogst vroeg in de ochtend, zo blijven de meeste aroma's behouden, kans op schimmel/rotten klein.

Oogst niet meer dan de helft per plant, om de plant de winter goed door te laten komen.

Sterrenhemel

dinsdag 1 augustus

20.32: Het is Volle Maan. De Maan staat tegenover de Zon aan de hemel. Hierdoor is de Maan vrijwel de hele nacht zichtbaar. De verlichte kant van de Maan is naar de Aarde gekeerd. Hoewel de Volle Maan veel opvallender is dan iedere andere maanfase, is dit niet het beste moment om de Maan waar te nemen.

woensdag 2 augustus

01.10: Bedekking van Europa Vannacht is een bedekking van Jupiters maan Europa door de planeetschijf in zijn geheel te zien. Om 1:10 uur zien we het begin van de bedekking op het moment dat Europa achter de schijf van Jupiter verdwijnt, en duurt tot 3:27 uur, op het moment dat Europa weer van achter Jupiter verschijnt. Voor het bekijken van een bedekking is een (kleine) telescoop nodig.

07.52: De Maan staat in het perigeum; het punt van zijn baan om de Aarde dat het dichtst bij de Aarde ligt. De afstand tot de Maan bedraagt op dit moment 357.311 km. Door de geringere afstand lijkt de Maan nu groter aan de hemel te staan dan gemiddeld: 33'26,6". De Maan is krimpend

donderdag 3 augustus

05.30: De Maan staat 2,8° ten zuidoosten van Saturnus (+0,8m), in het sterrenbeeld Waterman. De twee hemellichamen in het oostzuidoosten, op zo'n 8° boven de horizon, zo'n 6,9° van elkaar vandaan. De Zon staat slechts 5° onder de horizon. De Maan is voor ongeveer 95% verlicht.

vrijdag 4 augustus

04.27: Io bij Europa Jupiters satelliet Io staat op 13,9" ten noorden van Europa. Jupiter staat in het oostzuidoosten op een hoogte van 37° boven de horizon. De Zon staat 12° onder de horizon. Voor het waarnemen van de Galileische manen is een goede, stabiele verrekijker genoeg.

zaterdag 5 augustus

02.52: De Maan bedekt 27 Piscium De ster 27 Piscium, een ster van magnitude +4,9 in het sterrenbeeld Vissen, wordt bedekt door de Maan. De ster wordt bedekt door de verlichte rand van de Maan om 02:52 uur. Om 03:43 uur wordt deze weer zichtbaar aan de onverlichte maanrand. De Maan staat bij de intrede 29° boven de horizon, bij de uitrede is dat 33°, voor een waarnemer in Utrecht. De Maan is voor 85% verlicht.

zondag 6 augustus

DSS-foto van de planetaire nevel NGC7009 Augustus is een goede maand om de planetaire nevel NGC7009, ook de Saturnusnevel genaamd, te bekijken. De planetaire nevel staat in het sterrenbeeld Waterman, heeft een magnitude van 8,0m en een schijnbare afmeting van 1,7'. De

opkomst van dit object is om 20:47 uur, de ondergang om 06:50 uur en het bereikt zijn grootste hoogte om 01:51 uur, op 27° boven de horizon. Om een relatief helder, maar vaag hemellichaam als deze planetaire nevel te kunnen zien is een verrekijker op statief voldoende.

01.37: Bedekking van Ganymedes Vannacht is een verduistering van Ganymedes in de schaduw van Jupiter in zijn geheel te zien. Om 1:37 uur zien het begin van de verduistering, op het moment dat Ganymedes in Jupiters schaduw verdwijnt, en eindigt om 3:32 uur, op het moment dat Ganymedes weer uit Jupiters schaduw verschijnt. Voor het bekijken van een verduistering is een verrekijker op statief genoeg

03.23: Europa bij Callisto Jupiters satelliet Europa staat 34,6" ten noorden van Callisto. Jupiter staat in het oostzuidoosten op een hoogte van 29° boven de horizon. De Zon staat 18° onder de horizon en het is goed donker. Voor het waarnemen van de Galileïsche manen is een goede, stabiele verrekijker genoeg.

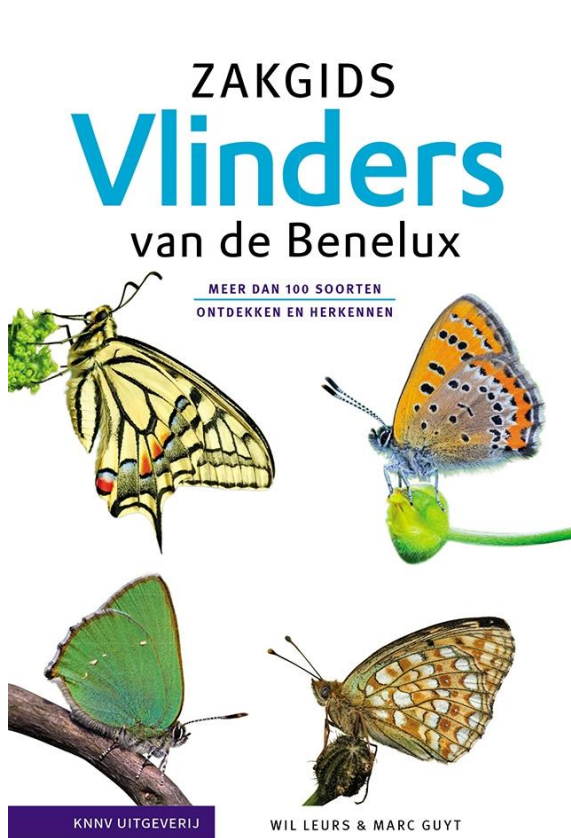
dinsdag 8 augustus

02.00: Venus is in het aphelium van haar baan. De afstand tot de Zon is nu groot en bedraagt 0,728AE, ofwel 108,941 miljoen km. Een waarnemer op Venus ziet de schijnbare diameter van de Zon ongeveer 1,4 maal zo groot als een waarnemer op Aarde, en de planeet ontvangt circa 1,9 maal meer licht en warmte van de Zon dan de Aarde.

05.45: De Maan staat 2,3° ten noorden van Jupiter (-2,0m), in het sterrenbeeld Ram. Het tweetal staat dan zo'n 49° boven de zuidoostelijke horizon, op een afstand van 3,0° van elkaar. De Zon staat slechts 4° onder de horizon. De Maan is voor 53% verlicht.

12.28: De Maan is in de fase van Laatste Kwartier. De linker helft van de Maan is nu verlicht en de Maan is vooral in de late nacht en vroege ochtend zichtbaar. Om de Maan te zien door een verrekijker of telescoop is de tijd rond (en met name na) Laatste Kwartier zeer geschikt. Op de grens tussen het verlichte en het donkere deel van de Maan gaat de Zon net onder. De bergen en kraterranden werpen hierdoor lange schaduwen, wat een extra diepte-effect veroorzaakt, en het oppervlak van de Maan krijgt daarmee een driedimensionaal karakter, gezien door een kijker.

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Zakgids Vlinders van de Benelux

€ 18,95

Deze nieuwe vlindergids beschrijft alle soorten dagvlinders voor de hele Benelux, inclusief soorten die recent zijn waargenomen. Alle relevante kenmerken die van belang zijn voor de determinatie zijn overzichtelijk weergegeven direct naast de prachtige beelden. Deze vlindergids maakt het voor iedereen gemakkelijk om vlinders in de Benelux te herkennen, zowel voor beginners als gevorderden.

Met overzichtelijke informatie over de belangrijkste uiterlijke kenmerken, leefgebied, waardplanten en verspreiding. Ideaal voor thuis en onderweg.

Alle soorten dagvlinders van de Benelux

Met kijktips en wetenswaardigheden

Volledig geïllustreerd met prachtige, kleurrijke foto's

Alle relevante kenmerken handig weergegeven naast de foto's

In handig zakformaat, ideaal om mee te nemen

In samenwerking met De Vlinderstichting en Natuurpunt.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren **niet** worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

14/07, **vliegende mieren**, Den Hoorn, Willemein

15/7, **Kaukasische dwerggrondel**, Abtwoudsebos midden, Delft, Aukje Gjaltema

15/7, **puntige blaashoorn**, Abtwoudsebos midden, Delft, Aukje Gjaltema

15/7, **herfstvlieg**, Abtwoudsebos midden, Delft, Aukje Gjaltema

15/7, **Jenkins waterhoortje**, Abtwoudsebos midden, Delft, Aukje Gjaltema

17/7, bezoek voor de **oeverzwaluwen**, Den Hoorn, Willemein

18/07, **gewone prachtwapenvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart

18/07, weet iemand wat dit is?, Abtswoudse bos midden, Delft, Aukje Gjaltema

19/07, **koe** van Gerard van Winden, Delft, Bruun van der Steuijt

19/07, **ree** in 't groen, Hertenkamp, Delft, Bart Hendriks

19/07, jonge **ooievaars**, Hertenkamp, Delft, Bart Hendriks

19/07, maan om 7.00 uur, Bart Hendriks

19/07, **meerkoet**, Delfgauw, Bart Hendriks

22/07, **mieren** ruimen dode **kruisspin** op, Den Hoorn, Willemein

Mieren zijn de vuilnismannen in de natuur. Ze hebben een dode kruisspin gevonden op de groene bak en slepen hem naar hun nest, waar het beestje vakkundig wordt gerecycled.

24/07, **heelbladjespalpmot** zeldzame microvlinder op **heelbladjes**, Den Hoorn, Willemein

24/07, behangersbijtje op **heelbladjes**, Den Hoorn, Willemein

25/7, **groot koolwitje**, Pi tuin, Anna Kreffer

26/7, rozenbottels van **wilde roos**, Kijkduin, Lia Claus

26/7, **zeepkruid**, Kijkduin, Lia Claus

26/7, **jacobskruid**, Kijkduin, Lia Claus

27/07, staande wanden met levend **mos**, geplaatst op de begane grond van TUD EWI-faculteit Mekelpark. Benieuwd hoe dit verder gaat, Huub van 't Hart.

29/7, **paddenstoelen**, Eglantierschool, Delft, Freek Boon

29/7, waar is mijn boom nou? Pijperring, Delft, Freek Boon

21/7, **roerdomp**, Abtswoudse Bos west, Maria van Gaalen

Al verschillende keren een roerdomp in het Abtswoudse Bos west gezien, maar nu heel dichtbij. Hij (zij?), in de rietkraag waar ik langs liep,

24/7, **vos**, Delft, Jos Jurczik

Tja, het is geen zweefvlieg, maar ik wil toch even melding maken van een vosje. Ik liep op het paardenpad langs de snelweg ter hoogte van de zwaluw broedmuur. Van Delft richting de fietspadbrug over de snelweg. Mijn hondje liep door het riet te banjeren en plotseling zag ik iets verder op het pad een klein, roodbruin beestje aankomen. Geen foto kunnen maken, maar mijn hoofd determineerde de oren, kleur en de dikke staart als: vos. Hij/zij/het bewoog van mij af in kalme draf en verdween naar links ter hoogte van een smal, bijna onzichtbaar paadje dat op het fietspad uitkomt.

24/7, **koolmezen**, Hans Jansen

Al een paar jaar bezoekt een koolmezenpaartje ons vogelhuisje. Al meerdere keren hebben we de jongen zien uitvliegen. Vorig jaar ging het echter mis: we hadden al het idee dat er maar één ouder heen en weer vloog en toen die na een tijdje niet meer verscheen hebben we het huisje geopend en zagen we vier lijkjes (zie foto).

Maar één ouder over? Ach jee, vier lijkjes, jammer toch.

Dit jaar hebben we ze niet zien uitvliegen maar wel vaak naar buiten zien kijken. Aan de geluiden te horen waren er minstens drie jongen.

Toen we het huisje openden om het weer schoon te maken, bleek er een dood, onvolgroeid koolmeesje in het huisje te liggen.

Jos zijn pad, week 30, Jos van Koppen

Deze week kon ik weer echt genieten in de buitenlucht. Op maandag 24 juli heb ik door Meijndel gewandeld en daar heb ik **heggendoornzaad** gespot. Ik zou over de wandeling eigenlijk niets verteld hebben als ik daar ook niet een gal die vanmorgen in 'Vroege Vogels' gemeld werd had gezien: de **rozenmosgalwesp**.

Terug naar het gebied van Natuurlijk Delfland. Bij avond van het Team Vissen van dinsdag j.l. hadden we volop belangstelling van Annabel en haar vader. Annabel hielp geduldig met het overplaatsen van de visjes in de cuvet ! Ook haar vader was geïnteresseerd en kenner van de natuur rondom KNUS.

Annabel helpt

het Team (zonder de fotograaf) **meervallen**

Ik meld als vangst met foto als bewijs: de eerste **meervallen** ooit die werden gevangen tijdens de vele avonden en verder **marm grondel**, **snoek**, **baars**, zeelt – met vele kleine exemplaren die een kenmerkende zwarte staartwortel bezitten- ook nog een larve-nimf van de **platte waterwants**

marm grondel

Tot slot vandaag tijdens mijn tocht over het fietspad langs de A13: een **ooievaar op het noordelijke talud**. Meestal zag ik daar als langpoot blauwe reigers staan.

platte waterwants (larve-nimf) ooievaar

snoek

baarsjes

TERUGBLIK: Activiteiten

Bomenkap Westplantsoen in Delft, Anja Langenhuizen

Hebben advies gegeven om een breed draagvlak voor de actie te krijgen. Enkele leden van ons team Bomen gaan ter plekke kijken.

17 juli, Bomenkap 85 populieren, essen en winterlinden en verwijderen bosplantsoen bij tankstation Vrijenban A13, Huub van 't Hart

Rijkswaterstaat heeft vergunning gevraagd om 85 grote populieren, essen en winterlinden te kappen en om bosplantsoen te verwijderen bij tankstation Vrijenban A13 (zie foto Rijkswaterstaat).

Natuurlijk Delfland heeft, mede na signalen van leden, aan Rijkswaterstaat de volgende vragen gesteld:

- waarom is dit noodzakelijk?
- ligt er een bomenrapport?
- hoe staat het met de vogels, vleermuizen en overige biodiversiteit?
- waarom meteen alle 85 bomen, kan er niet gefaseerd gekapt worden?
- zijn er maatregelen te nemen voor de verrijking van de biodiversiteit op de locatie bijvoorbeeld vleermuiskasten, takkenrillen, bijenhôtels, natuurvriendelijk berm- en slootbeheer?

Natuurlijk Delfland heeft Rijkswaterstaat gevraagd om overleg.

18 juli, faunatrappen geplaatst in Delft en Maasland, Ondine Kloppenburg

Met toestemming van de gemeente zijn er dinsdagavond zeven stuks faunatrappen geplaatst aan de van der Slootsingel in Delft. Net als de zes eerder geplaatste faunatrappen in Maasland maken deze trappen onderdeel uit van ons project "Help de Pad".

Boormeester Ruud

onmiddellijk succes, padje op de trap!

Eén van de trappen zat nog niet eens vastgeschroefd aan de beschoeiing..... toen de eerste gebruiker ervan zich al aandiende: een klein, maar snel en stevig padje. Een beter bewijs dat de trappen functioneel zijn is er niet. Geweldig!

Veel dank aan Paul Heijne voor het wederom maken van de trappen.

19 juli, 10:30 –12:00 uur, Groene kar op de Zandmotor

Er zijn folders uitgedeeld om mee te doen met het melden van natuurwaarnemingen op de Zandmotor. Ook gesprekken gevoerd met hondenbezitters en wandelaars. Reacties waren positief.

19 juli, RBB Pijnacker Biesland, Ton Langeveld

Deze woensdag waren er drie brigadisten actief met het bestrijden van de reuzenberenklauwen, daarbij geholpen door twee gaststekers van de TU-Delft. Opnieuw is er zaad/zaadlijsten afgevoerd van het talud van de A13 achter het voormalige Joristerrein. Het resultaat was een vijftiental goed gevulde vuilniszakken, die afgevoerd zijn naar het restafval.

Het zaad bleek al zodanig gerijpt te zijn dan het niet meer mogelijk was om geen zaad te morsen

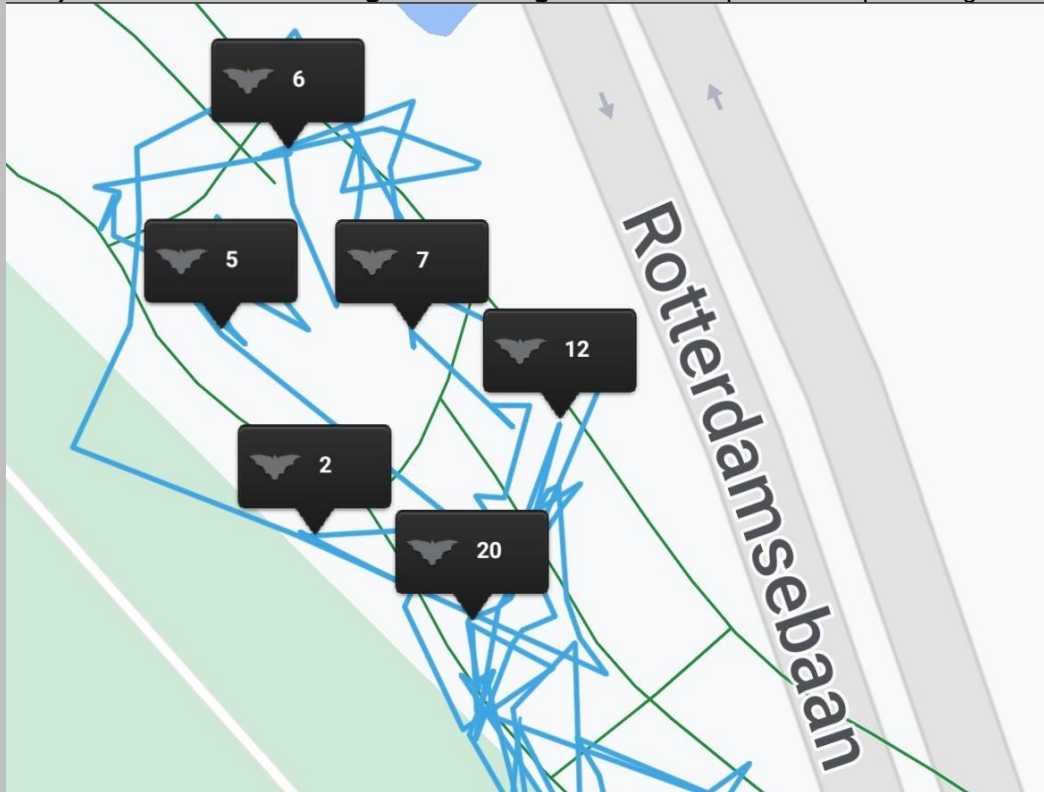

tijdens het knippen en in de zakken proppen. We hebben een zestig meter van het talud kunnen ontdoen van zaad en bloemen, zodat we nog maar circa 900 meter te gaan hebben. Door de brigadist die ook overdag actief is is het natuurgebiedje vlak achter de Ikea aangepakt, waarbij een 25-tal reuzenberenklauwen, die verscholen stonden tussen bramenstruiken e.d., zijn uitgestoken.

Ton ruimt de zaden netjes op (foto Dingena Schott)

20 juli, 22.00 uur, Inventariseren vleermuizen Molenvlietpark Den Haag

Er zijn **rosse vleermuizen** en **gewone dwergvleermuizen** op tientallen plekken gevonden

20 juli, zomersnoei op Boomgaard Veelust, Abtswoudse Bos.

Foto Jantine Pol

22 juli, zomersnoei boomgaard Zwethzone, Dianne Brakel

We hebben een paar uur de fruitbomen gesnoeid met z'n drieën. We zijn lekker opgeschoten. Margreet heeft op het Perenhof bij alle bomen het opschot rond de stam van de bomen verwijderd. En Dianne heeft vijf perenbomen waterloten verwijderd en wat uitgedund. Hans heeft aan de andere kant van de boomgaard de tweede rij appelbomen weer flink uitgedund.

24-25 juli, inventarisatie Delft centrum

Els, Peter, Tilly en Cor hebben maandag en dinsdag de binnenstad van Delft geïnventariseerd op vaatplanten. We hebben in acht uur 192 planten gevonden en twee restaurants. De app Vera die we gebruikten vond groot glaskruid en zwartsteel interessante waarnemingen, maar we vonden ook rare grassen en verwilderde tuinplanten.

26 juli, Rijkswaterstaat faseert kap 85 populieren, essen en winterlinden bij Tankstation Ruyven A13, Huub van 't Hart

Op een vraag van Natuurlijk Delfland heeft Rijkswaterstaat de aanvraag voor de kap van 85 bomen in het najaar van 2023 bij Tankstation Ruyven A13 bij Delft nader toegelicht.

Er zal éérst een nauwkeurige inspectie boomgezondheid en een quickscan natuurwaarden plaatsvinden.

Gezonde bomen worden niet gekapt, waarmee het totaal aantal gekapt (85) kan dalen.

Bomen die vanwege takuitval gevaar opleveren worden beoordeeld en per boom worden maatregelen voorgesteld, uiteenlopend van snoei tot volledige kap met herplant.

In plaats van alle bomen tegelijk te kappen najaar 2023 zal er gefaseerde kap (30/35% per keer) plaatsvinden over de periode 2023 – 2030.

Natuurlijk Delfland is blij met deze toelichting en zou nog graag zien dat de compensatie niet alleen plaatsvindt met herplant, maar dat het verlies aan biodiversiteit en klimaatadaptatie leidt tot de aanplant van meer bomen waar mogelijk én het treffen van andere maatregelen zoals de aanleg van houtrillen, (vlecht)heggen, mantelzomen, natuurvriendelijke oevers en natuurvriendelijk bermbeheer. Zie kaartje Google Maps/RWS.

29 juli, 10.00 – 12.30 uur, Bert's wandeling

Om het overlijden van de coördinator van de Knotploeg Westland met elkaar te delen is een wandeling gemaakt. Er is verzameld bij de strandtent WestBeach in Monster, na koffie is het strand

bezoekt, de nodige herinneringen aan Bert uitgewisseld, de vraag beantwoord "Is het nu opkomend of afnemend water?". Na de wandeling is een lunch genuttigd.

Het was een wandeling die met dank werd afgesloten. Zie foto Danny Taheij

30 juni 10.00 – 12.30 uur maak kennis met de Boomgaard Buitenplaats Vlaardingen

Na een instructie hebben acht deelnemers flink wat bomen gesnoeid, regelmatig heel fanatiek. Na afloop heeft een ieder genoten van de lunch die door de eigenaar van de boomgaard werd aangeboden.

Marjolein Droog heeft door drukke werkzaamheden gestopt als coördinator voor deze boomgaard, ze blijft wel coördinator van de Boomgaard Driebergen in Rotterdam. Zij is opgevolgd door Bea Keller en Martin Elshof.

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Tip: gebruik via een routeplanner alleen Thijsseweg 11 en niet Melariumpad 11, je komt dan op de snelweg uit.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen

Huib van 't Hart, coördinator Natuurbescherming en Natuurontwikkeling

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Hittekaart van Nederland, Atlas voor de leefomgeving,

Hot spots in regio Delfland prachtig te zien, Buitenhof en Tanthof de koelste wijken. Midden-Delfland en Buytenhout echte cool spots. In een recent overleg in Tanthof over meer biodiversiteit in het Abtswoudsepark in Tanthof vertelde stadsecoloog Diny Tubbing dat Buitenhof en Tanthof ook de hoogste biodiversiteit hebben. Is er een relatie tussen koele wijken en hoge biodiversiteit? Zelf eens zien? [Klik hier](#)

Hoe biodivers zijn de oevers in je buurt? Doe een oevercheck!

[Klik hier](#)

Wij sturen je graag het bos in.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.